

վորութեան իրաւունքի մէջ: Այն բոլոր ընծաները, որ սասնում է հարսնացուն, գառնում է նրա անձնական սեփականութիւն և կոչւում է շատ բնորոշ անունով՝ արնագին, այսինքն իւր սեփական մարմնի, իւր արեան գինը: Ուրեմն այդ ընծաները մի տեսակ հատուցումն են, մի տեսակ գին կորցրած կուսութեան համար: Շատ պարզ է, որ արնագինը հռովմէական antiferna-յի նման, իբրև հետեանք երեսաց տեսոյի կայն նման նուիրատուութիւնների, երբեմն հնում ծաղկող գնման գործողութիւնից մնացած մի հետք է:

VI.

Բայի վերև նկարագրած հարսանեկան սովորութիւններից, որոնք իրենց վրայ կրում են հարսի գնման որոշ հետքերը, մի քանի հայկական գաւառներում իրականութեան մէջ, տակաւին մեր օրերում, կարելի է հանդիպել, թէ ինչպէս ամուսնութեան հարցում միշտ հանդէս են գալիս հարսի վաճառքի ու գնման սովորութեան գործողութիւնները: Թէև այդ գնումը տեղ տեղ մի տեսակ այլափոխուած է, բայց և այնպէս որոշակի աչքի է զարնում իւր առանձնայատուկ դժերով, որոնք միանգամայն կարող են տեղի ունենալ լոկ առևտրական բնաւորութիւն ունեցող գաղինքների մէջ:

Բաւական է միայն նկատի առնել այն հայեացքը, որ մեր ժողովուրդն ունի գէպի կինը, և մեզ պարզ կըլինի, թէ ինչպէս պէտք է վարուին ամուսնութեան հարցում: «Աղջիկն օտարի սպրանք է» կամ «աղջիկը ծախու սպրանք է» — ահա այն առածները, որոնք միշտ հնչում են մեր ժողովրդի բերանում և ստիպում ըստ այնմ էլ իրադործել իւր հայեացքները: Բուրանըխում հարսնացուի համար ժողովուրդն միշտ ասում է. «Աղջիկը թաշկինակ մ'է, որ պէտք է ձգել ձեռաց վրայ», և կամ նշանագրութեան ժամանակ բարեմաղթում են՝ «խէր տեսնես քո բազարից